

Oikeusministeriö

Oikeusministeriön lausuntopyyntö OM 21/41/2015

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto arviomuistiosta Lunastuslainsäädännön uudistamistarpeet

Oikeusministeriö on pyytänyt lausuntoa lunastuslain uudistamistarpeita käsittelevästä arviomuistiosta (Oikeusministeriön selvityksiä ja ohjeita 33/2016). Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua muistiosta.

Lunastuslain uudistamistarpeiden selvittäminen liittyy hallitusohjelman Suomalainen ruoan tuotanto kannattavaksi, kauppatase nousuun - kärkihankkeen toteuttamiseen. Kyseisen kärkihankkeen osatehtäväksi on kirjattu omaisuuden suojan parantaminen.

Muistion laatija esittää lainvalmistelutyön käynnistämistä erityisesti lunastuslain korvausperusteiden tarkistamiseksi siten, että perustuslain edellyttämän täyden korvauksen vaatimus toteutuisi varmuudella kaikissa tilanteissa. Muistiossa tunnistetaan myös muita yksittäisiä säännöksiä, joita olisi arvioitava uudelleen. Asian tarkempaa selvittämistä ja lainmuutosten valmistelua varten esitetään asetettavaksi työryhmä.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää perustuslain täyden korvauksen vaatimuksen toteutumista tärkeänä ja kannattaa uudistamistarpeiden tarkempaa arviointia sekä tarpeellisten muutosten valmistelua työryhmässä.

Lausunnonantajia on pyydetty mahdollisuuksien mukaan esittämään arviონsa lainsäädännön muutosten taloudellisista ja muista vaikutuksista toimialallaan.

Korvausperusteiden muutokset vaikuttaisivat maksettaviin korvauksiin ja sitä kautta myös vapaaehtoisin kaupun hankittavien kohteiden hintatasoon. Täyden korvauksen varmistamiseen liittyvä korvaussäännösten uudelleen arviointi johtanee korvaustason nousuun ainakin joiltain osin. Muistiossa arvioidaan, että vaikutus infrastruktuurihankkeissa ei olisi suuri, jos katsotaan hankkeiden kokonaiskustannuksia ja maanhankinnan osuutta niistä. Liikenne- ja viestintäministeriö toteaa, että väylähankkeiden kokonaiskustannukset joka tapauksessa nousisivat muutosten myötä.

Liikenne- ja viestintäministeriö tuo lisäksi esiin, että maantielain (503/2005) ja ratalain (110/2007) korvauksen vähimmäismäärää koskevat säännökset (maantielaki 83 §, ratalaki 73 §) yhtenäistettiin 15. elokuuta voimaan tulleilla muutoksilla (566/2016, 567/2016) niin, että vähimmäismäärä on mo-

lemmissä laeissa nyt 20 euroa. Myös lakeihin sisältyviä säännöksiä tallettamisesta muutettiin joustavampaan muotoon, jotta talletusmenettelyn tarkoituksenmukaisuus ja kustannukset voidaan huomioida tapauskohtaisesti (maantielaki 80 §, ratalaki 70 §). Talletettavan lunastuskorvauksen vähimmäismäärän sääntelyä olisi kuitenkin kannatettavaa tarkastella laajemmin. Väylähankkeille on tyypillistä, että korvauksensaajia on paljon ja maksettavat korvaukset saajaa kohti ovat usein melko pieniä.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää ehdotetun valmistelutyön aloittamista kannatettavana, eikä sillä ole muuta lausuttavaa tässä vaiheessa.

Mikael Nyberg
Osastopäällikkö, ylijohdaja

Eeva Ovaska
Ylitarkastaja

Jakelu	Oikeusministeriön kirjaamo
Tiedoksi	Liikennevirasto